

GAMLA LUND-NYTT

NUMMER 5 2018

”Obegripligt att man år 2018 planerar att riva en av mästarkitekten Klas Anshelms viktigaste byggnader” Sidan 6

”Märkligt nog tycks det inte väckt någon debatt alls när en kvinna för första gången ställde sig på en spexscen”. Sidan 4

”Valda nedslag i minnets ostädade hörnskap” – Håkan Westlings sista bok *Mossiga minnen*. Sidan 3

Framtiden för Stadshallen

Stadshallen har tömts och det innebär att kommunfullmäktige, Kulturskolan och diverse evenemang flyttas till andra lokaler. Nu utlyses en internationell arkitektävling för utveckling och renovering av Stadshallen.

Foto: Hagblom Bild 1969.

Tävlingen ordnas av Lunds kommun i samråd med Sveriges Arkitekter.

Tävlingen ska få fram en bärande idé om hur Stadshallen kan renoveras och utvecklas för befintliga och kommande verksamheter. Uppgif-

ten är att föreslå en gestaltning av byggnaden och huvudentrén, renovering, åtgärder för att modernisera olika faciliteter, placera en restaurang med kök i byggnaden, m.m.

Med temat *Från finrum till var-*

dagsrum menas att Stadshallen ska fungera som en naturlig mötesplats för Lundaborna och fyllas med ett brett innehåll. Den ska kunna användas för alla typer av möten och konferenser med kulturella förtecken.

Förslaget ska bidra till att stärka Stadshallen som profilbyggnad, samtidigt som dess arkitektoniska kvaliteter bevaras, och göra den mer öppen och tillgänglig.

Tävlingsförslagen ska vara inlämnade den 28 februari 2019 och bedömningen av dem beräknas vara avslutad april-maj 2019.

Därefter ska arkitekt och byggentreprenör upphandlas liksom operatör som ska driva och marknadsföra Stadshallen. Inte förrän i början av 2021 kan det bli återflytt och invigning och den tidsplanen är preliminär.

Budgeten för hela projektet är på 160 miljoner kronor.

SOLVEIG STÅHL

Kära medlemmar

Vi närmar oss nu slutet av jubileumsåret, som har firats på flera olika sätt, bland annat genom specialutställningar, föredrag, utflykter och jubileumsmiddag. Allt på ett mycket trevligt och lyckat sätt!

Vi vill också passa på att tacka alla tidigare men även

nyttillkomna medlemmar för det intresse som visats Föreningen. Särskilt glädjande är att medlemsantallet för första gången på 2000-talet faktiskt ökar. Redan innan året är slut, är det nu ungefär 100 fler medlemmar än förra året!

Erik Larsson
Ordförande

Utställning om 1968

En utställning om år 1968 pågår på Stadsbiblioteket. En tidslinje ger exempel på händelser i världen, i Sverige och i Lund. Martin Luther King och Robert Kennedy mördades, Sovjet ryckte in i Tjeckoslovakien. Studentrevolten i Paris som spreds till bl.a. Lund, demonstrationer, värnpliktsvägran, mössbränning men också ett ökat internationellt engagemang bland ungdomar. Se den!

Foto: Stadsbiblioteket, Lund.

Konstnären John Wipp och skoldirektör K G Ljunghill i Svaneskolans aula 1971. Bilder i Syd.

Svaneskolans aula hotad

Kommunen vill riva Svaneskolan för att kunna bygga det nya Hedda Andersson-gymnasiet där. Alla tävlingsförslagen förutsätter att också aulan med konstverket Spectacolare rivs. Det finns en stark opinion mot detta och föreningen Gamla Lund anser att det är ytterst angeläget att Svaneskolans aula bevaras och får ingå i den nya skolanläggningen, antingen på befintlig plats eller inbyggd i det nya byggnads-

komplexet. Det skriver Gamla Lund i sitt yttrande över planen för kvarteret Pastor Svane.

Svaneskolans aula är totalgestaltad av John Wipp som konstverket Spectacolare. Wipp var en av Sveriges främsta monumentalkonstnärer med över femtio offentliga verk från Trelleborg i söder till Kiruna i norr. Spectacolare som är en konstnärlig gestaltning av ett helt rum

gjordes i början av 1970-talet och räknas som hans huvudverk. Det utfördes i samarbete med arkitekten Fritz Österlin vid Hans Westmans huvudkontor. Även armaturen och stolarna i aulan är en del av konstverket. Helheten är en allegori över de fyra elementen. Aulan har också en scen och har fungerat som teater i många sammanhang.

Gamla Lund anser att Spectacolare på grund av sitt höga uniktvärde och konstnärliga kvalitet bör få skydd enligt kulturmiljölagen. Kiruna kommun planerar att flytta John Wipps 70 kvm stora väggmålning Djungelinteriör i Kirunas simhall till ett nytt badhus i samband med att ett nytt centrum byggs öster om staden.

”Det vore ytterst märkligt om man i Wipps egen hemstad skulle förstöra hans främsta konstnärliga verk när gruvstaden i nordligaste Sverige planerar att för stora kostnader flytta ett annat monumentalverk av honom.”

Gamla Lund yrkar på att Svaneskolans aula bevaras i sin helhet och att arkitektfirman får i uppdrag att omarbeta sitt förslag så att Wipps unika konstverk integreras i den nya gymnasieskolan. ■

Utställning om stadsplanering avrundade jubileumsåret

Stadsplanering och bostadsbyggande i Lund under 100 år – det är temat för en utställning som markerar slutet av Gamla Lunds jubileumsår.

Utställningen ägde rum i Domkyrkoforum. Mycket bilder med hög igenkänningsfaktor och korta pedagogiska texter gjorde utställningen intresseväckande och lätt att ta till sig.

En stor karta visar tydligt att – och hur – Lund har vuxit med årsringar trots att politikerna haft andra ambitioner.

Bilder på nya och gamla byggnader och områden är en provkarta på olika stilar och trender såväl inom arkitektur som samhällsplanering.

Varje decennium har sin egen ideologi, säger Bo Larsson, som tillsammans med Bengt Aronsson och Rie Hägerdal har skapat utställningen.

Från pampig ungdom i början av förra seklet, t.ex. vid Clemensterget,

1920-talets klassicism vid Södra Esplanaden, den vita modernismen på Revingegatan i nästa decennium och så vidare. Linnéstaden, ett av Hans Westmans verk, som tillkom 1945–48, är ett exempel på småskalig ”skånsk” funktionalism, s.k. trädgårdsstad, som fått många efterföljare.

Det största projektet är Norra Fäladen som byggdes på 60-talet och kännetecknas av militäriskt raka linjer. Nästa område, Gunnesbo, utformades som en protest med slingrande vägar och charmig men svåröverskådlig struktur.

En märkbar trend är en generositet med grönytor i nya områden. Alltmer åkermark tas i anspråk för Lunds växande och det är bekymmersamt.

En plan är att fotografera utställningen innan den packas ner och lägga ut den på Gamla Lunds hemsida. ■

S.S

Foto Claes Wahlöö.

Mossiga minnen

Ar 2015 blickade Håkan Westling (1928–2018) tillbaka på en lång karriär som läkare, forskare och ledare för Sveriges största universitet i en samling skrivelser som fick titeln *Brokiga blad*. Tre år senare kom fortsättningen som han valde att kalla *Mossiga minnen* med några, som han skrev, ”valda nedslag i minnets ostädade hörnskåp”. Håkan bevisade än en gång att hans hörnskåp inte var ostädad. Han visste vad han ville säga och såg som författare, talare och medmänniska till att alltid hitta de rätta orden – för att uppmuntra och trösta, för att nyansera diskussionen, för att få till den goda historien – och för att någon gång få sista ordet.

Under arbetet med *Mossiga minnen* tog Håkan hjälp av fotoalbum och loggböcker. De senare berättar årsvis om hans och familjens ”seglingar” i vardagen och till havs – när det blåste halv storm och när det var stiltje och man måste kasta ankar.

Omslagsbilden på *Brokiga blad* visar en leende Håkan Westling, vars blick möter betraktarens. Jag tog porträttet i Konsistorierummet under hans första år som rektor, 1983, och det var som fotograf jag först lärde känna honom. Omslagsbilden på *Mossiga minnen* är tagen för tio, tolv år sedan av dottern Katarina Modig, på en strand längs den svenska västkusten. Skepparmössan är på liksom oljerocken och den spjuveraktiga glimten i ögat är den samma.

”Det började i Göteborg ...” är rubriken på det första kapitlet i *Mossiga minnen*. Håkan berättar om hur han efter studenten visste att han ville läsa medicin och det var inte frågan om annat än Lund: ”Karolinska var för stort och Uppsala gick ju bara inte.”

Rubriken på det andra kapitlet är ”... och fortsatte i Lund”. Här berättar Håkan om hur det var att komma från hamnstaden till lärdomsstaden 1947, om studentliv och om medicinstudier, om möten med män som Erik Essen-Möller och kvinnan som skulle bli hans livskamrat. Det är läsvärd student- och universitetshistoria. Bokens näst sista kapitel, ”Rektorer i österled – en saga från 1988” berättar om när rektorparet Westling-Modéer seglade med s/y Smile från Barsebäckshamn till Stralsund i dåvarande Östtyskland för besök på det gamla svenskuniversitetet i Greifswald och hos utbildningsministern i Östberlin. Det är en på många sätt historisk resa ett drygt år innan muren föll. Den är vackert illustrerad av Kjell Å Modéers akvareller gjorda under seglatsen och Britt Westlings snapshots i färg.

Här några av sagans rader:

I kolonn seglade vi in i den lilla flod som utgör hamnen i Greifswald. På kajerna stod människor och vinkade glatt. Vi var förvånade över att ha åstadkommit så stor uppståndelse. Så småningom blev det klart att vi var den första segelbåt från väst som hade löpt in i hamnen sedan 1939, alltså för 49 år sedan. Den svenska flaggan hade väckt uppseende.

Efter förtöjningen vid kajen nedanför en militärskola kommer herr dozent Baumann över och bjuder på en rejäl konjak. Vidare överräcker herr Kloss kuvert till var och en av oss – de innehöll Tagesgeld, alltså traktamente. Sålunda styrkte besteg vi, efter omklädning till civil stass, ett par bilar som med sina puttrande tvåtaktsmotorer förde oss till Universitetets huvudbyggnad och Rektors rum där vår vän från Lundabesöket, rektor Bethke, tog emot och bjöd på ett glas konjak. Vi diskuterade och signerade gemensamt ett fortsatt utbytesavtal mellan Lund och Greifswald. Signaturen beseglades med ett glas söt rysk champagne, vilket också utgjorde entrédrinken till lunchen. Vi skrev senare också i det 532-åriga universitetets gästbok.

I boken infördes en prosadikt på svenska:
*Efter att ha upplevt hur Östersjön förenar,
och återupplevt vårt gemensamma
kulturarv,
i ett av Europas förnämsta universitetsarkiv
känner vi hur historiens vingslag
bär oss in i framtiden
när vi nu undertecknar
det nya avtalet mellan universiteten i
Greifswald och Lund*

Lunchen var hjärtlig och riklig, både vad avser mat och dryck. Vi fick gott kaffe på maten, och ett glas konjak.

Sedan var det dags att åka tillbaka till svenskt territorium på segelbåten Smile och vila sig! Turligt nog hade vi då kunnat hissa en östtysk gästflagga som dozent Baumann hade fixat. Det gjorde att klagomål till rektor från en pensionerad östtysk professor över bristande artighet från svenskarna föll platt till marken.

Bokens slutrader handlar om att bli ensam, Britt gick bort 2013 efter mer än 62 års äktenskap: ”Man undrar varför man håller på. Kanske är det av samma skäl som man alltid hållit på. (...) Vid min ålder börjar man oftare tänka på Döden. Jag har läst mycket om den. Och tänker ofta på den när jag ska sova. Vad väntar? Henning Mankell säger och skriver: ’Döden varar så länge.’ Och det är nog så.”

I ett kort efterord skriver bokens redaktör Katarina Modig att den i stort sett var färdig en vecka innan Håkans bortgång den 12 mars 2018: ”Allt som då återstod var några frågetecken att räta ut, innan den slutgiltiga punkten skulle sättas. För att citera författaren som alltid såg även svåra saker ur ett humoristiskt perspektiv: ’Begreppet deadline har fått en ny och mer konkret innebörd.’”

Att få samarbeta med Håkan Westling var stort. Till sammans fick vi till ett halvdussin böcker utgivna på det lilla Lundaförlaget Bild & Media AB. Särskilt glad är jag över *Idén om Ideon*, om hur Sveriges första forskningsby blev till, *Med fysiken i blodet. En bok om Hellmuth Hertz* (med Lennart Grahm som medförfattare) och Håkans två avslutande tillbakablickar, nedtecknade av en sann historieberättare och äkta lundensare. ■

PER LINDSTRÖM

Medverkande vid spexet Gerdas turné 1907. Elsa Collin sitter i mitten till höger. Bredvid henne väninnan Frida Lundh. Foto AF:s arkiv.

”Märkligt nog tycks det inte väckt någon debatt alls när en kvinna för första gången ställde sig på en spexscen. Och då var ändå studentvärlden ytterst mansdominerad”, säger Fredrik Tersmeden som skriver om Elsa Collins karriär i **”Lundensare – Universitetsöden under 400 år”** som ges ut av Lunds Universitets-historiska sällskap i december 2018.

Elsa Collin

– kvinnlig pionjär på spexscenen

I karnevalen 2014 agerade även kvinnor i karnevalsspexet. En bastion var bruten – trodde man. Ingalunda. Premiären hade skett redan i april 1907 då den unga studentskan Elsa Collin stod på scenen. Spexet var klassikern Gerda och Collin spelade kammarsnärtan Susanna. Med bravur – recensenterna var mycket välvilliga, både i Lund och vid turnén till Malmö och Helsingborg.

Elsa Collin föddes i Helsingborg 1887 där hennes far August Collin var andre stadsläkare. Hon avlade studentexamen i Göteborg men valde Lund för sina akademiska studier. Här skrevs hon in vid filosofiska fakulteten i februari 1907. Hon måste alltså ha kommit in i spexmiljön redan under sin första termin. Hon märktes, hon tog plats, hon bar den vita studentmössan och hon sågs röka cigarr ...

Algot Werin, sedermera professor i litteraturhistoria vid universitetet, var sam-

tida med Collin och han berättar att hon märktes också i andra sammanhang. Hon var t.ex. aktiv i den politiskt radikala föreningen D.Y.G. (Den Yngre Gubben) och hon medverkade i föreningens kulturtidskrift Majgreven. Det politiska engagemanget tog hon med sig i den fortsatta karriären.

Hon var studiebegåvad också. Efter bara fem terminer kunde hon lämna Lund med en fil. kand. i bagaget – i konsthistoria, statskunskap och litteraturhistoria. Flytten gick till Stockholm och nya spexutmaningar i högskolevärlden. När studentför-

eningen i april 1911 satte upp det nyskrivna spexet *Simson och Delila* gestaltade hon Delila med den äran.

Hon trivdes med att agera och blev skådespelerska vid Lilla Teatern där komiska roller blev hennes specialitet. Hon släppte inte helt den akademiska världen – sålunda gjorde hon ett bejublat framträdande som tredjeopponent på en disputation. Att avhandlingen var på tyska och handlade om kemi hindrade inte hennes vitsande.

Men det var pennan som blev Elsa Collins viktigaste redskap. Hon skrev både vers och prosa och publicerade sig i olika tidskrifter. Hon blev också känd som tidningen *Arbetetets* kunniga teaterkritiker

i Stockholm. Där hade hon förstås en fördel genom sitt engagemang i teaterkretsar. Vänskapen med skådespelare gjorde sitt till – hon umgicks bl a med paret Gunnar och Lillie Björnstrand.

En annan del av hennes författarskap ägnades åt arbetarrörelsen. Hon skrev dikter för tidningen *Morgonbris* och flammande appeller för den kvinnliga rösträttsrörelsen.

Ett exempel på hennes dramatiska ådra är komedin *Aschebergskan på Wittskövle*. Den utspelas i Skåne på Karl XII:s tid. Men den uppfördes inte förrän efter hennes död och då var det av den unge Ingmar Bergman som hade blivit teaterchef i Helsingborg.

Elsa Collin skrev pjäsen tillsammans med Brita von Horn, författare och nämnd som Collins livsledsagare. Hon sägs ha varit otröstlig när Collin avled plötsligt 1941, blott 53 år gammal. De båda var då djupt engagerade i Dramatikerstudion, en grupp som de varit med om att bilda och som skulle uppföra nya svenska pjäser. Bland initiativtagarna var också konstvetaren Ragnar Josephson och författaren Vilhelm Moberg.

SOLVEIG STÅHL

Ensemblen i den danska komedin *Miss Williams from New York* karikerad i *Dagens Nyheter*s recension den 12 januari 1912. Elsa Collin ses mitt i bilden.

Porträtt till vänster från AF:s arkiv.

Klargörande om Laura Höörgrens blomsterfabrik

I årsboken *Skorstenarnas stad* finns i slutet en uppräkningslista av "Lunds fabriker 1735–1935 i urval". Allra sist på sidan 237 nämns under "Övrigt" Laura Höörgrens Blomsterfabrik. Det står att det är okänt om det förekom någon tillverkning eller om det var namnet på en blomsterbutik. Nu har vi fått veta hur det ligger till genom Karin Kulneff-Eriksson – en släkting till

Laura Höörgren. Karin har fått arva en rund pappask med fantastiskt välgjorda sidenblommor, tillverkade i Laura Höörgrens blomsterfabrik. I början av 1900-talet var det högsta mode att dekorera damernas klänningar och hattar med konstgjorda blommor. Laura kallade sig själv för blomsterfabrikör men kunde med all rätt även ha kallat sig konsthandverkare.

Nya studentbostäder

I hörnet av Tornavägen och Tunavägen pågår det en intensiv byggnation. Här uppförs Marathon – AF:s nya studentbostäder. Omkring 370 studenter ska bo här.

De allra flesta lägenheterna blir på ett rum och kök men här finns också ett antal tvåor och några treor, s.k. kompislägenheter. Nästa sommar, 2019, planeras inflyttning. Längst ut vid Torna- och Tunavägen har husen tre våningar för att successivt växa till åtta våningar i det innersta huset vid LTH. Solpaneler på taket gör Marathon extra energivänligt.

På 1960-talet tyckte många att läget var för långt från "stan" men i dag värderas det annorlunda. Närheten till LTH, Ekonomihögskolan, mataffär, gym, grönområden, nationer och centrala staden gör att Marathon ligger väldigt bra till för nuvarande och kommande studentgenerationer. AF har inspirerats av det antika Grekland vid namngivningen av sina byggen. Vi har Athen, Delphi, Sparta – och nu Marathon. Blir det Troja nästa gång?

Totalentreprenör:
Nimab och arkitekt:
Jais Arkitekter AB.

S.S.

Bibliotekstjänsts entré på Tunavägen 1981. Foto. Bilder i Syd.

Farväl till Bibliotekstjänst!

Ända sedan min studenttid i Lund åren kring 1960 har jag upplevt ensemblen av byggnader på östra sidan av Tornavägen som något av det bästa i folkhemmets modernistiska 50-talsarkitektur. Det är för mig obegripligt att man tänker riva f.d. Bibliotekstjänst som är en av Klas Anshelms viktigaste byggnader.

Jag bodde under fem av mina studentår på Tunaområdet och passerade därför dagligen de då nya husen vid Tornavägen, från Västgötagården och Hallandsgården i söder till de tre nya studenthusen i norr: Kristianstad, Sydsånska och Helsingkrona. Dessa tre bildade en väl samspelt modern trio där varje hus hade sin individualitet. Häftigast var Kristianstads nya nationshus, "Surfhuset" kallat på grund av de vitprickiga balkongernas likhet med det då hårt uppreklamerade nya tvättmedlet Surf.

Men Tornavägen genomgår nu en drastisk förändring. För två år sedan revs f.d. Institutet för färgfoto, en sympatisk gul tegelbyggnad som ritats av Ingeborg Hammar skjöld-Reiz, Lunds första kvinnliga arkitekt. Det enda som räddades till eftervärlden av denna vackra lilla byggnad var konstnären C O Hulténs färgstarka fasadmosaik, som nästa år kommer att få nytt liv i det studenthuskomplex som nu byggs av AF Bostäder på tomten (se GLN 6/2017). Grannhuset i hörnet av Tunavägen/Tornavägen, en lågmäld byggnad av mörkt tegel,

som var något så udda som ett torvförädlingslaboratorium, har däremot bevarats till eftervärlden, då det är ritat av Klas Anshelm.

Det är därför häpnadsväckande och ologiskt att byggnadsnämnden gett tillstånd till att riva f.d. Bibliotekstjänst, en ännu intressantare exponent för Anshelms tegelarkitektur. Huset står mellan Färgfotos tidigare tomt och Kristianstads nationshus. Byggnadsnämnden har godkänt en detaljplan som tillåter fastighetsägaren Svenska Hus att på tomten uppföra ett bostadshus i 4–5 våningar, dvs. i en skala som i likhet med AF Bostäders nya studenthus helt förändrar proportionerna i den tidigare så måttfulla arkitekturen vid Tornavägen.

Klas Anshelms Bibliotekstjänst är ett kontorshus, byggt 1956–1957 med en tillbyggnad österut på 1970-talet, som mer än fördubblade ytan. Från början var det en kvadratisk byggnad i två våningar i mörkrött tegel, murat i solitt munkförband, med en konkavt formad lanternin på taket för insläpp av dagsljus i övervåningen. Genom ett snillrikt utnyttjande av lanterninvåningen tillkom en tredje inbyggd våning på 70-talet med en utvidgad taklanternin och detta utan att exteriören på något påfallande vis förändrades, ett arkitektoniskt trolleri kan man tycka. Runt övervåningen löper ett vackert format horisontalt fönsterband, medan bottenvåningen har en rad

av distinkt utskurna perspektivfönster. Den ursprungliga huvudentrén mot Tornavägen flyttades senare till sydfasaden.

Bibliotekstjänsts nya kontorshus invigdes dagen före invigningen av Lunds konsthall den 21 september 1957. Klas Anshelm arbetade alltså parallellt med dessa båda landmärken i efterkrigstidens arkitektur i Lund. I sin bok om Klas Anshelm 1998 skriver arkitekten Per Qvarnström: "I Anshelms produktion av kontorshus framstår detta /Bibliotekstjänst/ i sin originalversion som resultatet av lyckade överväganden i en konstruktiv och arkitektonisk brytpunkt. Byggnadstekniken var traditionell men pekade framåt." Qvarnström avslutar sitt eget yttrande över den nya detaljplanen för kvarteret Tegelbruket: "Det är min bestämda uppfattning att den ursprungliga kvadratiska byggnaden kan bevaras och utgöra en intressant del av den nya bebyggelsen på Tegelbruket 4."

Bibliotekstjänst startades i Örebro 1936 men flyttades efter andra världskriget till Lund, där verksamheten snabbt växte och företaget ombildades till AB Bibliotekstjänst med tidigare stadsbibliotekarien i Borås, Gösta Östling, som VD fr.o.m. 1955. Han kom att samarbeta nära med Klas Anshelm om det nya kontorshuset vid Tornavägen, som invigdes under en för företaget expansiv och framgångsrik tid.

Föreningen Gamla Lund skriver i sitt yttrande över detaljplanen: "Ytterligare ett starkt skäl för att bevara Klas Anshelms ikoniska byggnad är att Bibliotekstjänst är ett unikt företag som skapades i Lund för att serva svenska bibliotek, vilket företaget också har gjort under mer än ett halvt århundrade. Kontorshuset är därför en synnerligen viktig del av Lunds företags- och kulturhistoria och enligt vår mening omistlig i den lundensiska stadsbilden vid Tornavägen, såväl ur arkitektonisk som ur lokalhistorisk synvinkel."

I början av 90-talet flyttade Bibliotekstjänst, då med Jan Gumpert som chef, till sin nyuppförda byggnad långt ut på Väster, ritad av tidigare Anshelmmedarbetaren Peter Torudd. Kontorshuset vid Tornavägen såldes till Lunds universitet, som upplät en del av huset till universitetets företagshälsovård. I dag står den stilfulla tegelbyggnaden tyst och övergiven, men den har alltså kvar en märklig utstrålning från sin svunna storhetstid. Det är för mig obegripligt att man år 2018 planerar att riva en av mästarkonstruktionerna Klas Anshelms viktigaste byggnader. Folkhemmets modesta och stilfulla arkitektur ersätts nu med en huggsexa, som helt förändrar Tornavägens tidigare både fint sammanhängande och fint varierade arkitektur från 1950-talet. Sic transit gloria Lunda. ■

JAN TORSTEN AHLSTRAND

NYTT PÅ KULTURPORTAL LUND

Nytt att läsa om på Kulturportal Lund är en artikel om Lund som medeltida kyrkligt centrum. Domkyrkan hade föregångare och i staden fanns en mängd sockenkyrkor och klosterkyrkor. Se alla dessa kyrkor på en karta.

Vidare kan man läsa om hur det gick till när Ideon kom till Lund. Portalen har också varit på husesyn i nya tingsrätten.

Varför heter det Galten och Blekhagen? Kvarternamnerna får sin förklaring och visas på en karta.

På kulturportalen finns nu 125 Lundaprofiler porträtterade. Den senaste är **Paul Rosenius**, en av de "unga gubbarna". Han hade också ett stort naturintresse och såg till att Måkläppen blev naturvårdsområde. Nya profiler är även **Erica Liebman**, Katedralskolans

första kvinnliga elev, industrimannen **Carl Holmberg** och **Hedvig Möller** på Borgs färgerier.

Närsynt är en ny serie som i gamla fotografier ser på detaljerna. Bland annat finns bilder från Klostergatan 1894 och Stortorget 1873.

Lund rymmer många märkvärdigheter. Före stadsantikvarien Claes Wahlöö berättar på portalen om bland annat cykelstället vid apoteket Svanen och om Lunds första barnkrubba. Hittills har det blivit 45 märkvärdigheter.

Kulturportal Lund berättar på internet om Lunds historia och kulturarv: www.kulturportallund.se. Den är också en förening med samma namn. I den kan man bli stödmedlem för 100 konor om året. Plusgironumret är 49 39 33-6.

INGRID NATHÉLL

Julkappstankar?

På Gamla Lunds kansli finner ni många läs- och prisvärda böcker om Lund. Förutom våra årsböcker till låga priser säljer vi fortfarande *Lunds historia* i tre band för 500 kr (200 kr/del). Vi har även miljövänliga tygkassar med föreningens emblem i rött à 20 kr. Eller varför inte ge bort ett presentkort på medlemskap i Gamla Lund som julkapp? Missa inte specialerbjudandena 20–22 december!

JUBILEUMSFOND

Vid Gamla Lunds 100-årsjubileum framförde medlemmen Gert Rexelius ett förslag om att upprätta en fond för att stärka föreningens finanser. Tanken var, att bland medlemmarna samla in medel som kunde utgöra en buffert och säkra föreningens framtid.

Styrelsen har undersökt några olika vägar och kommit fram till att den enklaste formen är ett separat konto i banken med tillhörande bankgironummer och Swishnummer. Alla medel som samlas in där kommer att bokföras separat som Jubileumsfonden Gamla Lund. Medlen kan sedan omsättas i olika värdepapper och avkastningen användas i föreningens verksamhet.

Jubileumsfonden har bankgironummer 5038-4775 och Swishnummer 123 434 51 61.

Om du, förutom medlemsavgiften, vill bidra till Gamla Lunds verksamhet och fortlevnad är du välkommen att skicka din gåva dit. Alla bidrag, stora som små, gör nytta.

Posttidning B

Avs.
Föreningen Gamla Lund
Box 1234
221 05 Lund

Lyckad Skördefest!

Föreningen Gamla Lund deltog som vanligt i Skördefesten i Stadsparken som ägde rum i slutet av september. Skördefesten startade efter det stora firandet 2011 då Stadsparken fyllde 100 år. Då arrangerade föreningen en uppskattad vykortsutställning i växthuset, där

det visades förstoringar av vykort med motiv från Stadsparken och andra gröna platser i Lund. Skördefesten har sedan utvecklats till en familjefest för såväl stora som små, med bl.a. färgspråkande frukter och grönsaker, äppelmustning, bökande grisar och Gamla

Lunds bokbord. I år samlade festen ett hundratal utställare och drygt 10 000 deltagare. Trots regn- och hagelskurar och blåst, som parerades med presenning och stenar, blev det en lyckad tillställning för föreningen. Vi fick 23 nya medlemmar som vi hälsar varmt välkomna!

Information inför julhelgerna

Veckan före jul är kansliet stängt måndag–onsdag (17–19 december) men är sedan öppet torsdag kl. 9–18, fredag 9–15 och lördag 10–14. Under dessa tre dagar kommer vi att ha ett par specialerbjudanden! Därefter är det helgstängt fram till måndag 7 januari 2019.

I början av januari sänds vårprogrammet ut med inbetalningskort för medlemsavgifterna för 2019. Avgiften för huvudmedlem har höjts till 290 kr (inkl årsskrift). Resterande medlemsavgifter är oförändrade: 60 kr för familjemedlem och 1 000 kr för företagsmedlem. Ungdoms- (upp till 25 år) och studentmedlemskap: 150 kr.

Konsert i Allhelgonakyrkan den 5 januari klockan 17:00

Traditionen fortsätter – på begäran! Lördagen den 5 januari, trettondagsafton, får vi åter höra Ensemble Aurea framföra folklig julmusik från förr. Medverkande är Aino Lund Lavoipierre, sång, Emelie Roos, blockflöjter, sång, Erik Ask-Upmark, harpa, säckpipor, klockspel, Anna Rynefors, nyckelharpa, säckpipa, gamba, sång samt Cajsa S. Lund, presentatör. Entré 120 kr. Förköp av biljetter i Allhelgonakyrkan från klockan 16.00 konsertdagen.

Varmt tack!

Gamla Lunds kassa har i år fått ett tillskott på 7020 kronor som generösa medlemmar har skänkt. Föreningen tackar varmt för det!

Stort tack också för de frikostiga bidragen till årsboken *Skorstenarnas stad* som har lämnats av Alfa Laval Corporate AB, Birgit Rausing, Carl Westin AB, Fabriks- och Hantverksföreningens i Lund Fastighets AB, Hans och Märith Rausing, Hilda och Håkan Theodor Ohlssons stiftelse, Lunds kommun, Lunds Kommuns Fastighets AB, Sparbanksstiftelsen Finn och Thora Ohlssons stiftelse.

Även stort tack till våra företagsmedlemmar! Dessa är Clemens Antik, Företagarna i Lund, Grand Hotel, Hasselgrens Glas o Porslin AB, Kanban Marketing AB och N. Holmgren & Co AB.

Speciellt tack till Gustav Bergman på Kanban Marketing AB som sponsrade föreningen med en lyckad värvningskampanj på Facebook i våras.

Stort tack till Kerstin Ahldin som för tredje sommaren i rad höll kansliet och Drottens kyrkoruin öppna ett par veckor i juli.

Varmt tack till redaktör Bianca Heymowska, alla författarna och Lönegård &

Co som tillsammans gjorde den viktiga och mycket uppskattade årsboken om Lunds industrier.

Stort tack till Lena Sjöstrand och Lunds domkyrkoförsamling som generöst låtit oss använda Domkyrkoforum kostnadsfritt för våra två utställningar.

Tillsist men inte minst vill vi tacka alla föreläsare, guider, alla som arbetat med våra två utställningar i Domkyrkoforum, och övriga som gjort vårt jubileumsår till något alldeles speciellt.

Vi önskar er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Gamla Lund-Nytt utges av Föreningen Gamla Lund

Redaktion: Solveig Ståhl, Petter Lönegård, Ulla Holmér
Ansvarig utgivare: Erik Larsson
Tryck: All-Media Öresund, Kävlinge

Föreningens postadress:
Box 1234, 221 05 Lund
Besöksadress: Kattesund 6 A (mellan Gattostretto och grönsakshandeln)
e-post: gamlalund@telia.com
Telefon: 046-12 12 65
Webbplats: www.gamlalund.se
Intendent: Ulla Holmér

Kanslitider: mån–ons 9–13, tors 9–18 samt fre 9–13

BG: 325-1675
Swish: 123 422 78 07
Medlemsavgift: 250 kr
Familjemedlem: 60 kr
Ungdoms- (upp till 25 år) och studentmedlemskap: 150 kr
Företagsmedlem 1 000 kr